

پنجشنبه 21 تیر 1397 - 28 شوال 1439 - 12 جولای 2018

قیام خونین مسجد گوهرشاد مشهد علیه کشف حجاب (1314 ش)

قیام خونین مسجد گوهرشاد مشهد علیه کشف حجاب (1314 ش)

پس از آن که زمزمه شوم نقشه ننگین رضاخانی جهت به تاراج دادن ارزش‌ها؛ در میان یکی از علمای مشهد در شورای مجتهدان شهر، به مردم رسید اعتراضات سراسری، کشور را فرا گرفت. در این میان یکی از علمای مشهد در شورای مجتهدان شهر، به عنوان نماینده معرفی شد تا با رضاخان مذاکره کند ولی به محض رسیدن به تهران، به دستور رضاخان بازداشت و در ری ممنوع‌الملاقات گردید. مردم که در مسجد گوهرشاد مشهد به این امر اعتراض داشتند، با سخنرانی وعاظ، شوری چند برابر یافته و خواهان مراجعت آن عالم شدند. در ادامه اعتراضات، در روز شنبه 21 تیرماه 1314، در مسجد گوهرشاد، شعارهای ضد سلطنت و ضد حجاب زدایی داده شد و مسجد، یکپارچه سرود مقاومت سر می‌داد. قوای دولتی که مقاومت مردم را دیدند به دستور رضاخان به اجتماع آنان یورش برده و در کشتاری خونین و وحشیانه بین 2 تا 5 هزار نفر را کشتند. کامیون‌های بسیاری، اجساد مبارزین را که جز سلاح ایمان و شهادت، سلاح دیگری نداشتند جابه‌جا کردند. به گفته شاهدان عینی، مأموران دولتی، شهدا و زخمی‌ها را به وسیله 56 کامیون منتقل کرده و در خندق‌های که در اطراف مشهد پیش‌بینی شده بود دفن نمودند. بدین ترتیب، این فاجعه هولناک پایان یافت ولی یاد حماسه خونین این نهضت اسلامی و برخاسته از باورهای ارزشی مردم، برای همیشه در تاریخ مبارزات اسلامی ملت ما باقی ماند. برخی، این حادثه را در 31 مرداد ذکر کرده‌اند؛ آغاز بنای مسجد اعظم قم به امر آیت‌الله "بروجردی" (1333 ش).

کار ساخت مسجد اعظم قم، در روز یازدهم ذی‌القعده سال 1374 ق مطابق با 21 تیرماه سال 1333 ش همزمان با سالروز ولادت حضرت امام رضا(ع) طی مراسم با شکوهی با حضور آیت‌الله بروجردی آغاز شد. این مسجد که در حدود یازده هزار متر مربع مساحت دارد، به سبک معماری اسلامی - ایرانی، دارای دو شبستان بزرگ، گنبد عظیم، فضای زیرگنبد و دو گلدسته بسیار مرتفع می‌باشد. گنبدها، محراب‌ها و ایوان‌های مسجد با کاشی‌های بسیار ظریف و کتیبه‌های زیبایی تزیین شده و شکوه خاصی به آن‌ها بخشیده است. این مکان، در جریان انقلاب بارها محفل مردم و روحانیت انقلابی بود و حضرت امام خمینی در این مسجد چندین سخنرانی مهم و افشاگرانه علیه رژیم پهلوی ایراد کرده بودند. در حال حاضر از این مسجد علاوه بر اقامه نماز جماعت و برگزاری مراسم دعا و اعتکاف و دروس مراجع بزرگوار حوزه علمیه قم، در برپایی تجمعات مذهبی و انقلابی استفاده می‌شود.

تولد "سنایی غزنوی" عارف و شاعر بزرگ ایرانی (473 ق)

ابوالمجد محدود بن آدم سنایی غزنوی، شاعر بلند مرتبه ایرانی و عارف مشهور و از استادان مسلم شعر فارسی است که در غزنین به دنیا آمد. وی در آغاز جوانی، شاعر دربار و مداح سلطان مسعود و بهرام شاه غزنوی بود. ولی بعد از سفر به خراسان و اقامت چندساله در آن دیار و دیدار با مشایخ تصوف، تغییرات شگرفی در او به وجود آمد و کارش به زهد و انزوا و تأمل در حقایق عرفانی کشید. بروز شخصیت اصلی سنایی از این اوان صورت گرفت و در این دوره به سرودن قصاید معروف خود در زهد و وعظ و عرفان و ایجاد منظومه‌های حقیقه و طریق تحقیق و سیرالعباد و... توفیق یافت و نخستین بار، قصائد و منظومه‌های خاصی را به بحث در مسایل عرفانی اختصاص داد. تأثیر اشعار سنایی در تغییر سبک شعر فارسی و ایجاد تنوع و تجدد در آن غیر قابل انکار است. آثار او پُر است از معارف و حقایق عرفانی و اندیشه‌های دینی، زهد، وعظ و تمثیلات تعلیمی که با بیانی شیوا و استوار ادا شده است. وی (به احتمال زیاد) در سال 545 قمری در غزنین وفات یافت و در همان شهر به خاک سپرده شد.

مرگ "الکساندر همیلتون" سیاست‌مدار و نظریه‌پرداز آمریکایی (1804 م)

الکساندر همیلتون سیاست‌مدار و نظریه‌پرداز سیاسی آمریکا در سال 1757 متولد گردید و در 15 سالگی به کلمبیا رفت. وی طرفدار خواسته‌های میهن پرستان بود و از مبارزان انقلاب آمریکا به شمار می‌رفت. در اندیشه سیاسی همیلتون یک حکومت مقتدر دارای جایگاه ویژه‌ای است که او به عقل سلیم، استدلال و حسن نیت توده‌های مردم به هیچ وجه اعتقاد و اعتماد نداشت. به نظر وی فقط قدرت و منافع شخصی، محرک اعمال افراد است. وی بر این عقیده بود که اگر حکومت در دست عده قلیلی باشد به افراد اکثریت ظلم و استبداد روا خواهد داشت. لذا قدرت باید در دست هر دو طرف باشد. همیلتون تأکید می‌نمود که اقلیت و اکثریت باید کاملاً از یک‌دیگر متمایز بمانند. با این حال، وی در جایگاه رهبری ثروت‌مندان، سرمایه‌داران و فئودال‌ها از هیچ تلاشی برای اعمال نفوذ در دولت و به دست گرفتن رهبری آمریکا، خودداری نمی‌کرد. همیلتون معتقد بود فدرالیست‌ها همواره باید بر دولت و سیاست‌های آمریکا مسلط باشند. وی از برقراری نظام

سرمایه‌داری و طبقاتی اشرافی به سبک انگلیس حمایت می‌کرد. همیلتون و همفکرانش پس از استقلال آمریکا ده‌ها مقاله با نام‌های گوناگون منتشر کردند و از نظام سرمایه‌داری و فواید حکومت سلطنتی حمایت نمودند. همیلتون به عنوان یک فیلسوف سیاسی نظرات خود را از طریق انتشار مقالاتی در روزنامه فدرالیست منتشر می‌ساخت. این روزنامه از سوی حزب فدرالیست انتشار می‌یافت که از رهبران آن به شمار می‌رفت. تلاش همیلتون در تشریح قانون اساسی آمریکا باعث شد تا تمامی ایالات 13 گانه در آن زمان این قانون را پذیرا شوند. به نظر همیلتون هیچ قانونی به اندازه قانون اساسی آمریکا قابل توجیه و شایسته دفاع نیست. در رؤیای همیلتون، آمریکای آینده یک سرزمین ثروت‌مند و صنعتی بود که بعدها جامه عمل پوشید. همیلتون در سیاست خارجی معتقد به گرایش آمریکا به سوی انگلستان بود و توانست جان آدامز دومین رئیس جمهور آمریکا را به امضای پیمان اتحاد با انگلستان وادار نماید. این پیمان که به نقض قرارداد آمریکا و فرانسه منجر گردید، باعث بروز اختلاف میان دو کشور و در نتیجه به جنگ آمریکا و فرانسه انجامید. وقوع این جنگ و پیروزی فرانسه، شکست فدرالیست‌ها به رهبری همیلتون در جریان انتخابات ریاست جمهوری را در پی داشت. الکساندر همیلتون در 12 ژوئیه 1804 در جریان یک دوئل در 47 سالگی کشته شد.